

Etikos kodeksas.

Aiškūs ir suprantamas vadovas apie „Linde“ grupės lūkesčius dėl integralumo/sąžiningumo darbo vietoje.

LeadIng.

THE LINDE GROUP

Turinys

Ižanga	4
1. Etika ir atitiktis „Linde“ grupės nuostatomis bei vertybėms	7
2. „Linde“ grupės integralumo/sąžiningumo linija	10
3. Etiški sprendimai	14

4.

Ryšiai su mūsų klientais, tiekėjais ir rinkomis	16
4.1 Konkurencija	16
4.2 Tarptautinė prekyba	19
4.3 Ryšiai su valstybės institucijomis	20
4.4 Mūsų gaminiai	21
4.5 Etiški pirkimai	22
4.6 Reklama	23

5.

Ryšiai su mūsų akcininkais	25
5.1 Finansinės ataskaitos ir komunikacija	25
5.2 Sandoriai pasinaudojant viešai neatskleista informacija	26
5.3 Įmonės paslapčių saugojimas	28
5.4 Įmonės turto apsauga	30

6.

Bendravimas su mūsų darbuotojais	33
6.1 Interesų konfliktas	33
6.2 Kyšininkavimas	34
6.3 Dovanos ir pramogos	35
6.4 Duomenų apsauga	36
6.5 Sauga, sveikatos apsauga, aplinkosauga ir kokybė (SHEQ)	37
6.6 Žmogaus teisės	38
6.7 Bendravimas tarpusavyje	39

7.

Ryšiai su bendruomenėmis ir visuomene	41
7.1 Korporacijos atsakomybė	41
7.2 Politinė veikla	42

Jžanga

Gerbiami kolegos,

daugelis veiksnių lemia mūsų sėkmę. Šiems veiksniams priskiriami ir mūsų produktų bei projektų taikymo apimtys bei kokybė, taip pat mūsų siekis ir įsipareigojimas pirmauti.

Kitiems veiksniams, kuriuos sudėtinga įvertinti, tačiau kurie yra tokie pat realūs, priskiriame mus apibūdinančius veiksnius, nusakančius, kaip mus, „Linde“ grupę, priima aplinkiniai.

Vienas vertingiausių „Linde“ grupės turtų – tai mūsų įmonė, kuri be kompromisų vadovaujasi etikos principais, reputacija. Tai buvo ir bus tiesioginis mūsų elgesio tiek darbe, tiek laisvalaikio rezultatas.

Etikos kodeksas nukreips jus tinkama linkme verslo aplinkoje, kuri per pastaruosius metus tapo itin sudėtinga. Kodekse pabrėžiama, kaip privalu elgtis, kad nebūtų nusižengiama nei įstatymams, nei taisyklėms. Jame kalbama ir apie mūsų vertybes bei principus – saugą, integralumą, sąžiningumą, tvarumą bei pagarbą. Įdiegę šiuos principus ir jais kasdien vadovaudamiesi, mes sugebėsime išlaikyti verslo licenciją, suteikiančią mums teisę atlikti darbdavio, tiekėjo ir viešojo kapitalo įmonės funkcijas.

Jūsų padedama, „Linde“ grupė tikrai išlaikys savo puikią reputaciją ir liks gerbiama visų suinteresuotų asmenų bei bendruomenių, kuriose mes gyvename ir dirbame.

Miunchenas, 2007 m. birželio mėn.

Vykdomoji valdyba

„Linde“ Etikos kodeksas buvo kuriamas siekiant pabrėžti ir išskirti pagrindinių mūsų interesų grupių lūkesčius. Visi „Linde“ darbuotojai privalo susipažinti su standartais ir įstatymais, reglamentuojančiais jų darbą, bei jų laikytis. „Linde“ nuolat stebės ir kontroliuos šiame kodekse įtvirtintų standartų tinkamumą bei suderinamumą su nuolat kintančia aplinka.

1.

Etika ir atitiktis „Linde“ grupės nuostatomis bei vertybėms

Kas mes esame

Linde Group yra didžiausia pasaulyje dujų ir inžinerijos bendrovė, turinti apie 63 500 darbuotojų, dirbančių daugiau nei 100-te šalių visame pasaulyje. „Linde“ grupės strategija yra nukreipta pajamomis/uždarbiu paremto augimo link, o pagrindinis dėmesys skiriamas tarptautinio verslo plėtrai, kuriant pažangius produktus ir paslaugas.

Ką kodeksas reiškia kiekvienam darbuotojui?

Kiekvienas „Linde“ darbuotojas, pasitelkęs šį kodeksą į pagalbą, privalo žinoti ir vadovautis visais standartais bei įstatymais, reglamentuojančiais jų darbą. Šis kodeksas galioja visiems darbuotojams bei vadovams. „Linde“ sieks paveikti ir paskatinti savo verslo partnerius įdiegti šiame kodekse įtvirtintus standartus jų įmonėse. Šiame kodekse išdėstytus standartus privalu taikyti visose mūsų veiklos srityse.

Šis kodeksas nekeičia darbo sutarties, pasirašytos su „Linde“, sąlygų ir ją prisiimtų įsipareigojimų. Priešingai, jis skirtas padėti kiekvienam suprasti, ko iš mūsų tikimasi, taip užtikrinant, kad visuomet elgtumėmės atsakingai ir vadovautumėmės integralumo bei sąžiningumo principais. „Linde“ nuolat stebės ir kontroliuos šiame kodekse įtvirtintų standartų tinkamumą bei suderinamumą su nuolat kintančia aplinka, taip pat, kaip šių standartų laikomasi. Šiame kodekse įtvirtintų standartų pažeidimas gali paskatinti drausmines nuobaudas, įskaitant ir atleidimą iš darbo, taip pat baudžiamosios ar civilinės bylos iškėlimą.

Kam „Linde“ reikalingas kodeksas?

Standartai, įtvirtinti mūsų kodekse, apibrėžia, kaip „Linde“ palaikys ryšius su savo klientais, tiekėjais, valstybės institucijomis, kitomis įmonėmis, aplinka ir žmonėmis. Šie standartai – tai aiškiai išdėstyti nurodymai, kokio elgesio iš mūsų tikimasi tam tikromis aplinkybėmis, kurie užtikrins, kad puiki „Linde“ reputacija nebūtų sugadinta. „Linde“ Etikos kodekso nuostatų nepaisymas gali padaryti didžiulę žalą organizacijai ir jos darbuotojams, t. y. neigiamai paveikti mūsų veiklą, aplinką, žmones ir reputaciją, kurią užsitarnavome visi sunkiai dirbdami. Esant itin rimtiems pažeidimams, mums gali būti skiriamos baudos ar net grėsti nusižengusių asmenų įkalinimas. Atsakingas elgesys yra itin svarbus ir reikalauja vis didesnių pastangų nuolat kintančioje korporacijos aplinkoje.

Kaip „Linde“ užtikrins kodekso tvarumą?

„Linde“ Etikos kodeksas privalo efektyviai valdyti riziką visose veiklos srityse bei regionuose, kuriuose dirba „Linde“ grupė. Norint, kad rizika būtų valdoma efektyviai, kodeksas privalo tapti neatsiejama kiekvieno darbuotojo darbo dalimi. O norint, kad kodeksas taptų neatsiejama darbo dalimi, privalu užtikrinti jo tvarumą visose mūsų veiklos srityse. Todėl „Linde“ ketina pasitelkti kodekso tvarumo užtikrinimo programą. „Linde“ visomis išgalėmis sieks užtikrinti kodekso tvarumą ir rengs mokymus atitinkamais etikos ir teisiniais klausimais. Ši programa sukurta užtikrinti pasitikėjimą kodeksu bei jo atnaujinimą įmonei plėtojant savo veiklą ir keičiantis darbo aplinkai bei sąlygoms.

Ar kodeksas apima visus „Linde“ standartus, politikas ir praktikas?

Kodekse neįmanoma nuodugniai aprašyti visos „Linde“ politikos, standartų ar praktikos. Tuo atveju, kai esama nuodugnesnių nurodymų ar standartų, kurie turėtų išaiškinti kodekso nuostatas, nuorodos, kaip rasti paaiškinimus, yra pateikiamos kodekso tekste. Gairės, standartai, politika ar informacijos šaltiniai, nurodomi šiame kodekse, nepriskiriami šio kodekso turiniui.

Kaip kodeksas sudarytas?

„Linde“ Etikos kodeksas yra sudarytas taip, kad atspindėtų pagrindinių mūsų interesų grupių lūkesčius. Interesų grupėms priklauso žmonės, kurie turi ilgalaikių interesų mūsų įmonėje. Tai klientai, tiekėjai ir rinkos: klientai, kurie yra patenkinti ir jaučiasi suprasti; tiekėjai, kurie mus vertina už reiklumą ir sąžiningumą; ir rinkos, kuriose mūsų vaidmuo yra itin svarbus. Interesų grupės – tai žmonės, kurie tikisi iš mūsų organizacijos jų investicijų vertės augimo. Darbuotojai – tai žmonės, kupini entuziazmo ir pasididžiavimo, kadangi jie jaučiasi vertinami ir įkvepiami kovoti. Bendruomenės – kuriose mes atliekame praktišką ir teigiamą vaidmenį.

Ar vadovams taikomi aukštesni standartai?

Iš darbuotojų, užimančių vadovaujančias pareigas, priklausomai nuo jų funkcijų organizacijoje bei atitinkamų darbo pareigų, tikimasi, kad jie:

- remis ir puoselės tokią darbo aplinką, kurioje pripažįstamas, vertinamas ir kaip pavyzdys iškeliamas etiškas elgesys;
- užtikrins, kad jų darbuotojai bei kolektyvas suprastų ir vadovautųsi kodeksu, taip pat turėtų tam visus būtinus išteklius;
- remis darbuotojus, kurie geranoriškai kelia klausimus ar reiškia susirūpinimą dėl etikos problemų;
- stebės ir nuolat užtikrins šiame kodekse įtvirtintų standartų diegimą organizacijose;
- savo elgesiu rodys pavyzdį ir skatins kitus elgtis taip pat.

Kurios įmonės įpareigojamos laikytis šio kodekso?

Visos priklausančios Grupei įmonės, dukterinės įmonės, taip pat visos įmonės, kurias „Linde“ valdo ar kuriose ji yra įsigijusi kontrolinį akcijų paketą, privalo vadovautis „Linde“ Etikos kodeksu. Bendroje įmonėse, kuriose „Linde“ nepriklauso kontrolinis akcijų paketas, ji sieks paveikti ir paskatinti bendrosios įmonės partnerį įdiegti organizacijoje standartus, įtvirtintus šiame „Linde“ etikos kodekse.

Ar kodeksas apima ir nacionalinius įstatymus?

„Linde“ plėtoja veiklą visame pasaulyje, o tai reiškia, kad darbuotojai turi laikytis jų šalyje galiojančių įstatymų. Kodekse nustatomi minimalūs elgesio, kurio tikimasi „Linde“ organizacijoje, standartai. Tose šalyse, kuriose galioja griežtesni įstatymai ar taikoma griežtesnė „Linde“ politika už mūsų kodekse įtvirtintus standartus, privalu vadovautis krašto įstatymais ar atitinkama „Linde“ politika. Jei nesate tikri, kurie įstatymai ar darbo tvarka reglamentuoja jūsų veiksmus bei darbą, tuomet prašome pasitarti su savo tiesioginiu vadovu ar juridiniu skyriumi.

Ne keršto politika

„Linde“ netoleruos ir griežtai draudžia bet kokias keršto akcijas, nukreiptas prieš asmenis, geranoriškai pranešančius apie iškilusias problemas ar reiškiančius susirūpinimą etikos klausimais.

Vertybės

„Linde“ Etikos kodeksas sukurtas užtikrinti ir diegti visų darbuotojų ir vadovų etikos integralumą. Šiuo atžvilgiu Etikos kodeksas palaiko bendrąją „Linde“ viziją, vertybes ir principus.

2.

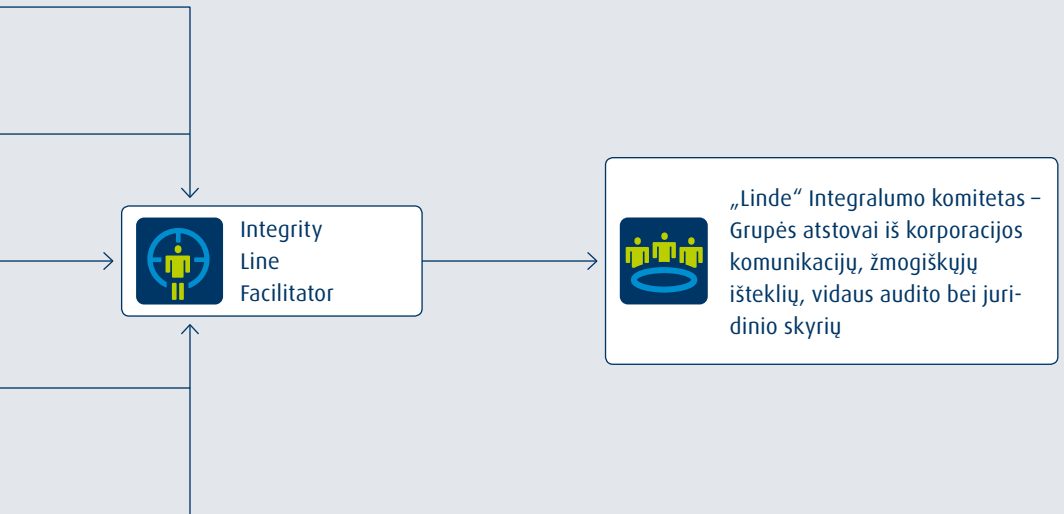
„Linde“ grupės integralumo/sąžiningumo linija

Dirbant „Linde“ grupėje, gali susiklostyti situacijos, kai darbuotojams kils klausimų ar rūpesčių dėl darbo ar įmonės veiklos. Tokiomis aplinkybėmis darbuotojai yra skatinami dalintis ir aptarti šias problemas su tiesioginiu vadovu, ir tik tuomet apsvarstyti kitas problemų sprendimo alternatyvas. Jei pasidalinti problema ar ją aptarti su tiesioginiu vadovu neįmanoma, tuomet darbuotojas gali pateikti šias problemas, pasinaudodamas „Linde“ grupės integralumo linija.

Integralumo linija

Žemiau pateikiama „Linde“ grupės integralumo linija – tai neatsiejama „Linde“ etikos bei atitikties dalis bei priemonės, kuriomis „Linde“ grupės išorės ir vidaus interesų grupės gali išreikšti susirūpinimą ar teikti savo pasiūlymus. „Linde“ grupės integralumo linija veiks atitinkamoje jurisdikcijoje ar veiklos srityje, atsižvelgusi į visus būtinus konsultavimo reikalavimus bei tvirtinimo tvarkas, kurias reglamentuoja galiojantys nacionaliniai įstatymai. Informuosime jus, kada ir kaip „Linde“ grupės integralumo linija bus įvesta ir pradės veikti jūsų organizacijoje. Integralumo liniją prižiūrės ir valdys „Linde“ integralumo komitetas, kurį sudarys grupės atstovai iš korporacijos komunikacijų, žmogiškųjų išteklių, vidaus audito ir juridinio skyrių.

Darbuotojai, kuriems kyla klausimai, prireikia patarimo, ar kurie nori pranešti apie (galimą) „Linde“ Etikos kodekso pažeidimą, galės pakalbėti su savo tiesioginiu vadovu ar darbų vadovu. Jei (galimas) pažeidimas yra siejamas su darbų vadovu ar tiesioginiu vadovu, darbuotojas galės pakalbėti su kitu vadovu ar žmogiškųjų išteklių, vidaus audito ar juridinio skyrių atstovu.

Jei dėl kokių nors priežasčių darbuotojas negali išreikšti pagrįsto susirūpinimo savo tiesioginiam vadovui ar bet kuriam iš aukščiau išvardintų tarnautojų ar pareigūnų, tuomet savo susirūpinimą galės pareikšti 24 valandas per parą ir 7 dienas per savaitę per integralumo liniją tokiose srityse kaip apskaita, vidaus apskaitos valdymas, auditas, netinkamos mokėjimų operacijos ir bankų operacijų bei finansiniai pažeidimai, kai veikiama ne tik vietinės „Linde“ įmonės, bet kelių „Linde“ įmonių ar visos „Linde“ grupės interesai. Žemiau pateikiamos kelios alternatyvos, kaip išreikšti savo susirūpinimą:

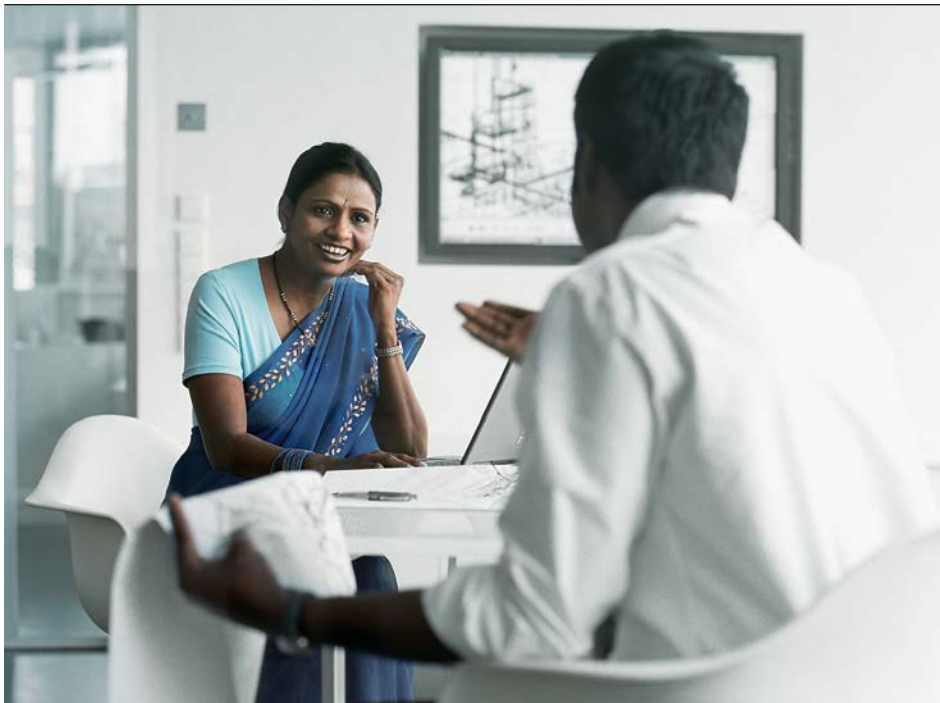
- atitinkamas žiniatinklio portalas, kuris sukurtas specialiai tokiems atvejams;
- globaliai veikiantis integralumo linijos telefono numeris, kurį suteikė trečioji įmonė, tvarkanti tokius skambučius „Linde“ grupės užsakymu;
- elektroninis paštas į specialiai sukurtą konfidencialią pašto dėžutę, kurią tvarko Linde Integrity Line Facilitator: integrity@linde.com.
- įprastas paštas su prierašu „For the attention of the Integrity Line Facilitator“: Klosterhofstrasse 1, 80331 Munich, Germany.
- faksas: +49.89.35757-1003.

Tačiau aprašytosios klausimų iškėlimo, pagalbos prašymo ar pranešimo apie incidentus priemonės nėra vienintelės. Darbuotojai gali laisvai kelti klausimus, prašyti pagalbos ar pranešti apie incidentus bet koku kitu tinkamu būdu. Kai pranešimas gaunamas, jis registruojamas specialiai sukurtoje konfidencialioje duomenų bazėje, jam suteikiamas unikalus identifikacijos numeris, o jo nagrinėjimas patikimas Integrity Line Facilitator.

Nagrinėjimas vyksta atitinkama tvarka, specialiai sukurta siekiant užtikrinti, kad visi pranešimai būtų nagrinėjami sąžiningai ir nedelsiant, o rezultatai būtų visuomet paskelbiami. Visi pranešimai, pateikti Integrity Line Facilitator, bus nagrinėjami vadovaujantis duomenų apsaugos įstatymais. „Linde“ netoleruos jokių keršto veiksmų, kurių bus imtasi prieš asmenis, geranoriškai pateikusius pranešimus ar išreiškusius susirūpinimą.

„Linde“ tiki, kad verslo ryšiai, paremti atvirumu ir pasitikėjimu, kai laimi abi šalys, paskatins klientų, tiekėjų ir rinkų augimą bei klestėjimą.

3. Etiški sprendimai

Kai kuriais atvejais, nors Etikos kodekse ir galite rasti vienokius ar kitokius nurodymus, kaip elgtis tam tikromis aplinkybėmis, galite jaustis neužtikrintai, kokį vis dėlto sprendimą priimti. Susiklosčius tokiai situacijai, turėtumėte pasitarti su savo tiesioginiu vadovu ar darbo vadovu.

Toliau pateikiamoje diagramoje surašėme tam tikrus patarimus, kurie kitiems padėjo priimti sprendimą. Jokiu būdu nereikėtų vadovautis vien tik šiais patarimais. Juridinis skyrius yra pasiruošęs išaiškinti jums visus iškilusius klausimus.

„Linde“ tiki, kad verslo ryšiai, paremti atvirumu ir pasitikėjimu, kai laimi abi šalys, paskatins klientų, tiekėjų ir rinkų augimą bei klestėjimą. „Linde“ visuomet siekia suprasti savo klientų ir trečiųjų šalių poreikius.

„Linde“ visuomet elgsis sąžiningai ir atvirai, visuomet plėtos savo verslą energingai, neperžengdama įstatymų nustatytų ribų.

Jei iškyla klausimas dėl etikos aspektų, prašome peržiūrėti šią diagramą, kuri nukreips jūsų mąstymą tinkama linkme:

Pirmiausia išsiaiškinkite, ar susiduriate su etiškumo problema

Ar jūsų prašo padaryti kažką, kas, jūsų manymu, būtų netinkama?

Ar jums žinomas faktas apie neteisėtą ar neetišką kolegą, kliento ar tiekėjo elgesį?

Pagalvokite prieš imdamiesi bet kokių veiksmų

Apibendrinkite problemą, kurią, jūsų manymu, turėtumėte išspręsti.

Ar ji aiški?

Paklauskite savęs, kodėl tai yra problema?

Apmąstykite, kokias alternatyvas turite.

Peržvelkite visus faktus ir mintis.

Ar ši problema galėtų paveikti dar ką nors?

Paklauskite patarimo bei nurodymų savo tiesioginio vadovo.

Nuspręskite, kokių veiksmų imtis

Dar kartą perskaitykite Etikos kodeksą.

Ar esama kokių teisinių ar finansinių aspektų?

Įvertinkite riziką. Kaip ją galima būtų sumažinti?

Kai suformuluojate savo sprendimą:

Pamąstykite apie galimas jūsų skundo pasekmes

Ar galėsite paaiškinti savo veiksmus tiesioginiam vadovui, kolegoms, šeimos nariams ir draugams nejausdami gėdos ir nesutrikdami?

Ar „Linde“ grupė nejaus nepatogumų, jei jūsų sprendimas bus paskelbtas viešai laikraščiuose?

Kaip tarptautinės įmonės darbuotojas paklauskite savęs, kaip jūsų sprendimas atrodytų globaliame kontekste.

Ar tai nepakeistų jūsų sprendimo?

Tęskite

Tinkamai paaiškinkite savo sprendimą ir požiūrį.

Užtikrinkite, kad atitinkama galiojanti darbo tvarka būtų koreguojama.

4.

Ryšiai su mūsų klientais, tiekėjais ir rinkomis

4.1 Konkurencija

Problema

- Konkurencijos priežiūros įstatymai sukurti ginti laisvą ir sąžiningą konkurenciją, taip pat užtikrinti, kad būtų ginami vartotojų interesai.
- Šie įstatymai galioja visose šalyse, kuriose „Linde“ turi verslo interesų, o kai kurie įstatymai taikomi ir už šių šalių jurisdikcijos ribų.

Kryptis

- „Linde“ palaiko energingą, teisėtą bei etišką konkurenciją, todėl vadovausis visais galiojančiais konkurencijos priežiūros įstatymais, vykdydama bet kurią savo veiklą.

Daugiau informacijos

- Konkurencijos įstatymus pažeidžiantis elgesys, pavyzdžiui, neteisėti susitarimai su konkurentais, sukelia itin rimtas pasekmes:
  - baudas, siekiančias iki dešimties procentų visos grupės apyvartos;
  - įkalinimą asmenų, kaltinamų neteisėtu kainų nustatymu;
  - įmonės klientai gali imtis asmeninės iniciatyvos ir iškelti įmonei ieškinį dėl patirtų nuostolių;
  - neigiamas pasekmes įmonės reputacijai, kurios savo ruožtu gali sumažinti įmonės akcijų kainą.
- Baudžiami net ir netyčiniai pažeidimai.

„Linde“ grupė netoleruos jokių konkurencijos priežiūros įstatymų pažeidimų.

Kai jums kyla abejonių dėl kurių nors konkurencijos įstatymo punktų, turėtumėte visuomet pasitarti su juridinio skyriaus specialistais.

PAVYZDYS // Jūsų įmonė turi didelę dalį bei stiprias pozicijas regione. Jūs trokštate dar padidinti užimamą dalį didžiausio savo konkurento sąskaita. Jūs pateikiate pasiūlymą savo tiesioginiam vadovui, ieškančiam būdų, kaip dar sumažinti kainas ir taip išstumti šį konkurentą iš rinkos. Vieną rytą aptariate savo pasiūlymą su kolega, gerdami rytinę kavą. Jis susimąsto ir pasako, kad tai, ką jūs siūlote, nėra švaru, todėl privalote išsiaiškinti, ar jūsų ketinimai yra teisėti. Ką tokiu atveju turite daryti?

→ Turėtumėte pasitarti su juridiniu skyriumi. Jei įmonė užima didelę rinkos dalį, įstatymai jai gali priskirti dominuojančios rinkoje įmonės statusą. Tai reiškia, kad įmonė privalės prisiimti papildomus įsipareigojimus dėl savo veiklos rinkoje. Tokia įmonė privalo itin atsakingai vykdyti savo gaminių kainodarą. Jūsų atveju privalote labai atsargiai naudotis savo pozicijomis rinkoje, siekdami išstumti konkurentą iš rinkos, kadangi valdžios institucijos tai gali traktuoti kaip dominavimo rinkoje principo pažeidimą.

PAVYZDYS // Profesinės sąjungos susirinkimo metu vienos mūsų konkurentų įmonės atstovas prieina prie jūsų siūlydamas dalintis informacija apie kainų kėlimą. Ar galite dalintis tokia informacija?

→ Ne. Toks pokalbis su konkurentais gali būti traktuojamas kaip neteisėtas bandymas susitarti, kuris yra žalingas rinkai. Taigi, privalote visuomet būti atsargūs kalbėdami ar keisdami informaciją su konkurentais. Tokiomis aplinkybėmis keitimasis informacija apie kainas gali būti vadinamas tiesioginiu konkurencijos priežiūros įstatymo pažeidimu. Jūs privalote mandagiai atmesti pasiūlymą ir užfiksuoti faktą, kad šis konkurentų mėginimas nepavyko.

„Linde“ visuomet sieks suprasti savo klientų, tiekėjų bei trečiųjų šalių poreikius. „Linde“ visuomet elgsis sąžiningai ir atvirai, visuomet aktyviai varžysis, neperžengdama įstatymų nustatytų ribų.

4.2 Tarptautinė prekyba

Problema

- Visos šalys reguliuoja prekių importo ir eksporto būdus. Šis eksporto kontrolės reglamentas taikomas visiems sandoriams su trečiosiomis šalimis ir tarp susijusių įmonių. Jis galioja tarptautiniu mastu, visame pasaulyje.
- Tam tikras prekes, programinę įrangą bei informaciją draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai eksportuoti į nurodytas šalis.

Kryptis

- „Linde“ laikysis ir remis visus įstatymus bei nuostatas, reglamentuojančias būdus, kaip įmonė turi eksportuoti bei importuoti prekes, paslaugas bei informaciją iš ir į bet kurią pasaulio valstybę.
- „Linde“ sudarys ir įgyvendins prekybos atitikties programą.

Daugiau informacijos

- Verslo plėtojimui su šalimis, asmenimis ar organizacijomis, įtrauktomis į embargo sąrašą, taikomi tam tikri apribojimai. Be to, tokia veikla gali būti priskirta neteisėtai veiklai.
- Pažeidėjams gali būti skiriamos griežtos bausmės, įskaitant milžiniškas baudas, o nusizengusiems pavieniams asmenims – net ir įkalinimas.

PAVYZDYS // Su jumis susisiekią klientas, pageidaujantis eksportuoti gamybai skirtas detales į šalį, kuri yra įtraukta į Jungtinių Tautų embargo sąrašą. Jis norėtų viską sutvarkyti labai greitai ir įvykdyti užsakymą per penkias dienas, todėl prašo jūsų kuo labiau sutrumpinti laiką, reikalingą dokumentams, susijusiems su užsakymo vykdymu bei sąskaitos išrašymu, tvarkyti. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ JT embargas bei kai kurių valstybių įstatymai, užtikrinantys, kad būtų laikomasi embargo sąlygų, gali pareikalauti, kad prieš krovinio išsiuntimą būtų gautas leidimas eksportuoti, taip pat uždrausti tokio krovinio gabenimą, priklausomai nuo gaminio charakteristikų, kliento tapatybės, galutinio gaminio vartojimo bei galutinio jo vartojimo šalies. Turėtumėte pasitarti su juridiniu skyriumi, prieš atsakydami savo potencialiam klientui.

4.3 Ryšiai su valstybės institucijomis

Problema

- Ypatingos atidos reikia dirbant su:
  - valstybės institucijomis, esančiomis jūsų klientais;
  - valstybės institucijomis, atliekančiomis priežiūros bei reguliavimo funkcijas.
- Nustatytų taisyklių pažeidimas lemia itin sunkias sankcijas.

Kryptis

- „Linde“ darbuotojai privalo elgtis itin atsargiai ir nesukelti „Linde“ nereikalingos rizikos, kuomet sudaromi tokie sandoriai.
- Bet kokia informacija, suteikiama valstybės institucijai, esančiai jūsų kliente ar vykdančiai priežiūros bei reguliavimo funkcijas, privalo būti teisinga ir tiksliai bei efektyviai ginti visus „Linde“ interesus.
- Jūsų juridinis skyrius gali pateikti nurodymus, kaip elgtis ir palaikyti ryšius su valstybės institucija, vykdančia priežiūros bei reguliavimo funkcijas.

PAVYZDYS // Jūs gaunate laišką iš valstybės institucijos, prašančios „Linde“ grupės suteikti tam tikrą informaciją per nurodytą laikotarpį. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ „Linde“ visuomet sieks tenkinti vyriausybės organizacijų prašymus pateikti informaciją. Turėtumėte nedelsdami pasakyti savo tiesioginiam vadovui apie gautą laišką arba susisiekti su juridiniu skyriumi, kuris patars, kaip tvarkyti gautą prašymą.

4.4 Mūsų gaminiai

Problema

- Daugumai „Linde“ produktų taikomi itin griežtos kontrolės bei priežiūros principai, kadangi dažniausiai jie naudojami pramonėje ar tokiose srityse kaip sveikatos priežiūra.

Kryptis

- „Linde“ kuria novatoriškus sprendimus bei gamina sudėtingus produktus, kurie tenkintų individualius mūsų klientų poreikius.
- „Linde“ vykdo tyrimus, kuria ir dirba žmonių, naudojančių mūsų gaminius, labai ir gerovei.
- „Linde“ siekia užtikrinti, kad mūsų produktai būtų gaminami pagal aukščiausius standartus, atsižvelgiant į saugą, sveikatą, aplinką bei kokybę (SHEQ).

Daugiau informacijos

- Daugiau informacijos apie medicinai skirtų produktų priežiūrą bei kontrolę ar apie SHEQ rasite apsilankę mūsų vidiniame tinklapyje.

PAVYZDYS // Jūs sužinojote, kad „Linde“ grupė tiekia pramonines dujas, kurioms nėra gautas tinkamas leidimas. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Turėtumėte nedelsdami susisiekti su savo vadovu ir aptarti klausimą, ar būtina susisiekti su SHEQ ar sveikatos priežiūros saugos vadovu, taip užtikrinant, kad būtų gautas reikiamas leidimas.

4.5 Etiški pirkimai

Problema

- „Linde“ tiekėjai atlieka labai svarbų vaidmenį. Jų dėka „Linde“ gali dirbti ir teikti gaminius bei paslaugas savo klientams.
- „Linde“ tiekėjų veiklos etiškumą kruopščiai tiria mūsų interesų grupės, nes jis gali paveikti „Linde“ reputaciją.

Kryptis

- „Linde“ labai kruopščiai rinksis tiekėjus, atsižvelgdama į jų nuopelnus.
- „Linde“ reikalauja iš savo tiekėjų vadovautis įstatymuose nustatytais reikalavimais bei dirbti ir elgtis nepažeidžiant „Linde“ Etikos kodekso.
- „Linde“ tikisi, kad jos tiekėjai aktyviai bendradarbiaus jai siekiant SHEQ politikos tikslų.

PAVYZDYS // Jūs sužinote, kad tiekėjas neturi atliekų tvarkymo sistemos, todėl tikriausiai pavojingos medžiagos patenka į aplinką. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Aptarkite šį klausimą su savo tiesioginiu vadovu ir susisiekite su atsakingu už pirkimus asmeniu, kuris pasirūpintų, kad atliekų tvarkymo sistema būtų kuo skubiau įdiegta. Taip pat turėtumėte apsvarstyti galimybę pasitarti dėl šios problemos su SHEQ skyriumi.

4.6 Reklama

Problema

- „Linde“ reputacija yra didelė vertybė.
- Siekiami užtikrinti, kad klientai mumis pasitikėtų nuolat, rinkodaros, reklamos bei pardavimų funkcijos privalo reklamuoti mūsų pasiūlymus bei paslaugas nepažeisdamos įstatymų, sąžiningai ir atvirai.
- „Linde“ prekinis ženklus privalu naudoti nuosekliai ir tinkamai, taip išvengiant situacijų, kai netenkama juridinių teisių į šiuos ženklus.

Kryptis

- Jei klientas ar tiekėjas pageidauja naudoti „Linde“ pavadinimą ar įmonės ženklą savo reklamoje, privalu gauti regiono ar visos grupės komunikacijų skyriaus leidimą.
- Visas oficialias reklamas ar reklamos kampanijas bei akcijas turi patvirtinti korporacijos komunikacijų skyrius ar regiono komunikacijų vadovas.
- Neteisingi, klaidinantys ar apgaulingi veiksmai bei iniciatyvos yra griežtai draudžiami.

PAVYZDYS // Jūs sužinote apie reklamos kampaniją, kuri pateikia neteisingą informaciją apie „Linde“ produktus bei klaidinančiai menkina konkurento produktą. Ką tokiu atveju turėtumėte daryti?

→ Susisiekite su visos korporacijos komunikacijų skyriumi, kuris pateiks nurodymus, kaip elgtis.

„Linde“ aicininkai tikisi, kad mūsu organizācija padidins jū investīciju vērtē. „Linde“ visuomet siekia rūpestīgi elgtis su savo ištekliais bei turtu. Ji dirba, veikia bei teikia ataskaitas apie savo veiklā atvirai, tiksliai bei skaidriai.

5.

Ryšiai su mūsų akcininkais

5.1 Finansinės ataskaitos ir komunikacija

Problema

- Akcininkai, finansų analitikai, kreditoriai, skolintojai bei kiti visuomenės nariai pasitiki „Linde“ ir žino, kad ji teiks patikimą informaciją apie įmonės veiklą, veiklos rezultatus bei prognozes.
- „Linde“ patikimumas vertinimas pagal jos žiniaraščių, duomenų bei finansinių ataskaitų integralumą.
- Jei nesilaikoma reikalavimo registruoti tikslus bei nuodugnius duomenis, šis veiksmas traktuojamas kaip finansinis pažeidimas ar duomenų klastojimas.

Kryptis

- „Linde“ įgyvendins ir vykdys efektyvią veiklos kontrolę, taip užtikrindama, kad finansinėse ataskaitose būtų pateikiami tikslūs ir teisingi duomenys.
- Visi „Linde“ darbuotojai privalo padėti užtikrinant, kad ataskaitose teikiama informacija apie veiklą (spausdinta kompiuteriu, popieriuje ar bet kokia kita forma) būtų tiksli, sąžininga ir pateikiama laiku.
- „Linde“ suteiks visuomenei lygias teises gauti tą pačią sąžiningą ir tikslią informaciją.
- Bet kokios užklauskos iš investicinių grupių privalomai perduodamos ryšių su investuotojais skyriui. Darbuotojai neturėtų atsakinėti į jokių klausimus, kuriuos pateikia investicinės grupės ar žiniasklaida.

PAVYZDYS // Jūsų kolektyvo metinis finansinis rezultatas viršija biudžetą. Netrukus turi būti nupirktas įrengimas, kurio pristatymas numatomas kitų metų sausio pradžioje. Jūsų gamyklos vadovas teiraujasi, ar sąskaitą už įrengimą galima būtų apmokėti šių metų biudžeto lėšomis. Ar tai gerai?

→ Biudžeto būklė nėra svarbi. Jei prekės ar paslaugos nėra gautos ar suteiktos, finansinę atsakomybę prisiimti draudžiama.

5.2 Sandoriai pasinaudojant viešai neatskleista informacija

Problema

- Sandorius, sudaromus pasinaudojant viešai neatskleista informacija, reglamentuojantys įstatymai draudžia asmenims sudaryti sandorius savo ar kito asmens naudai, kai toks sandoris galimas tik turint tam tikrą informaciją, gautą prieš informuojant visą rinką.
- Sandorių, sudaromų pasinaudojant viešai neatskleista informacija, situacijos susiklosto tuomet, kai įmonėje dirbantis asmuo ar su įmone susijusi šalis prekiauja akcijomis ar kitais vertybiniais popieriais, remdamasi realia ar viešumoje neskleidžiama informacija, gauta per įmonėje dirbančio asmens darbą, ją pavogus ar pasinaudojus kitais neteisėtais būdais.

Kryptis

- „Linde“ vadovaujasi griežtais principais, todėl remia sąžiningas ir atviras vertybinių popierių (akcijų) rinkas visame pasaulyje.
- „Linde“ darbuotojams, kaip ir visiems kitiems asmenims, draudžiama prekiauti akcijomis ar kitais vertybiniais popieriais, priklausančiais „Linde“, „Linde“ grupės įmonei, kurios vertybiniais popieriais prekiaujama viešai, ar bet kuriai kitai įmonei, jei toks sandoris remiasi „įmonės viduje turima informacija“, gaunama dėl darbuotojų darbo pobūdžio.

PAVYZDYS // Jūsų broliui priklauso šiek tiek „Linde“ grupės akcijų. Jūs žinote, kad jis mąsto apie jų pardavimą. Taip pat jums žinoma, kad netrukus bus skelbiami „Linde“ grupės ketvirčio rezultatai, kurie yra puikūs. Jūs norėtumėte pasakyti jam, kad pasilaikytų akcijas, kol nebus paskelbti ketvirčio veiklos rezultatai. Kaip elgtis tokiu atveju?

→ Visos jūsų turimos žinios apie netrukus skelbiamus ketvirčio veiklos rezultatus visų finansinės priežiūros tarnybų yra priskiriamos konfidencialiai bei jautriai kainos atžvilgiu informacijai. Jums draudžiama atskleisti tokio pobūdžio informaciją bet kokiems asmenims, nepriklausantiems „Linde“ grupei. Jei visgi nuspręsite informuoti broį, šis veiksmas gali būti traktuojamas kaip baudžiamasis nusikaltimas, kuris gali paveikti ne tik jus, bet ir jūsų broį bei „Linde“ grupę.

PAVYZDYS // Jūs dirbate su projektu, per kurį galite prieiti prie labai išsamios ir tikslios finansinės informacijos apie būsimus grupės veiklos rezultatus. Paprastai prieigos prie šios informacijos neturėtumėte. Jums žinoma, kad kol kas nėra jokių apribojimų, draudžiančių jums prekiauti „Linde“ akcijomis. Tačiau dėl informacijos, kurią dabar galite sužinoti, jūs jaučiatės nesmagiai ir nesate tikras, ar galite prekiauti „Linde“ akcijomis. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Turėtumėte pasitarti su juridiniu skyriumi ir nesudarinti jokių akcijų pardavimo sandorių, kol negausite juristų patarimo. Informacija, prie kurios dabar galite prieiti, gali reikšti, kad jums draudžiama prekiauti „Linde“ akcijomis.

5.3 Įmonės paslapčių saugojimas

Problema

- „Linde“ intelektinė nuosavybė – tai jos neįkainojamas turtas.
- „Linde“ priklausanti konfidenciali informacija yra lemiamas veiksnys įmonės sėkmei.
- Novatoriški produktai ir paslaugos yra svarbūs nenutrūkstamam „Linde“ augimui.
- „Linde“ kuria vertingas idėjas, strategijas bei kitą verslo informaciją, t. y. intelektinę nuosavybę, kuri priklauso įmonei ir kurią būtina saugoti.
- Neteisėtai pasisavinta trečiųjų šalių konfidenciali informacija gali sukelti „Linde“ ir jos darbuotojams nepageidaujamą riziką.
- Konfidencialią informaciją gina įvairūs įstatymai.

Kryptis

- Darbuotojai privalo imtis atitinkamų veiksmų ir saugoti konfidencialią „Linde“ priklausančią informaciją, kuri jiems žinoma dėl jų darbo pobūdžio.
- „Linde“ nesinaudos konfidencialia informacija, kuri jai žinoma apie kitas įmones.
- Visiems darbuotojų ar trečiųjų šalių išradimams, kurie bus naudojami „Linde“, suteikiama atitinkama teisinė apsauga.
- Licencijos „Linde“ priklausantiems patentams ar praktinei patirčiai išduodamos tik derybų keliu ir suderinus su juridiniu skyriumi bei įmonės vadovybe.
- Visi darbuotojai privalo gerbti konfidencialią informaciją, priklausančią kitiems.

PAVYZDYS // Viena jūsų kolektyvo darbuotoja perėjo dirbti į „Linde“ grupę iš konkuruojančios įmonės. Ji norėtų suteikti jums šokią tokią konfidencialią rinkodaros informaciją, kurią ji gavo dirbdama konkuruojančioje įmonėje. Ar turėtumėte priimti šią informaciją?

→ Ne! Tai būtų Etikos kodekso normų pažeidimas. Jūsų kolegė vis dar yra įsipareigojusi savo buvusiam darbdaviui neatskleisti jo įmonei priklausančios konfidencialios informacijos. Jei ji suteiks jums tokią informaciją, tuomet jūs taip pat būsite įsipareigojęs saugoti konkurento informaciją ir nenaudoti jos „Linde“ naudai.

PAVYZDYS // Jūs ką tik pateikėte potencialiam naujam klientui pasiūlymą dėl naujos veiklos. Potencialus klientas paskambina jums dėl privataus susitikimo. Šio susitikimo metu klientas pateikia didžiausio jūsų konkurento pasiūlymo tokiai pačiai veiklai kopiją ir paprašo jūsų pakoreguoti savo pasiūlymą. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Nedelsdami susisiekite su juridiniu skyriumi. Neturėtumėte naudotis informacija prieš tai nepasitikrinę, ar galite ją naudoti. Konkurento pateiktas pasiūlymas taip pat gali būti priskiriamas konfidencialiai informacijai, priklausomai nuo pasiūlymo teikimo sąlygų. Jei konkurento pasiūlymas yra konfidencialus, tuomet pasinaudojimas juo būtų neteisėtas veiksmas. Atsižvelgiant į pasiūlymo sąlygas, privalote grąžinti konkurento pasiūlymą klientui.

5.4 Įmonės turto apsauga

Problema

- „Linde“ įmonės turtas – tiek materialus, tiek nematerialus – yra skirtas padėti darbuotojams siekti įmonės tikslų.
- Sugadintas, pavogtas, naudojamas ne pagal paskirtį ar eikvojamas įmonės turtas neigiamai veikia mus visus bei „Linde“ veiklos ir finansinius rezultatus.

Kryptis

- Įmonės turtą privaloma naudoti tik įmonės darbo tikslais.
- Darbuotojams leidžiama retkarčiais naudotis įmonės ištekliais, pavyzdžiui, kopijavimo aparatais ar telefonais asmeniniais tikslais su sąlyga, kad kaštai ženkliai neišaugs, kiti darbuotojai nebus atitraukiami nuo jų darbo ar jiems nebus trukdoma, taip pat, kad bus vadovaujama kitais „Linde“ standartais („Linde“ Informacinių paslaugų (angl. Information Services, IS) prieigos taisyklėmis). Tai nereglamentuoja vietos įmonės darbo tvarkos, leidžiančios naudotis „Linde“ turtu ir ištekliais.
- Darbuotojai privalo naudotis informacijos technologijų (IT) turtu, vadovaudamiesi IS politika.

PAVYZDYS // Namie turiu cemento maišyklę, kurią norėčiau paskolinti savo tėvui.

Ar galiu pasinaudoti „Linde“ grupei priklausančiu sunkvežimiu ir nugabenti cemento maišyklę savo tėvui?

→ Ne. „Linde“ priklausančios transporto priemonės (taip pat šių transporto priemonių draudimas) turi būti naudojamos tik „Linde“ darbo reikalais. Jų naudojimas bet koku kitu tikslu yra draudžiamas.

„Linde“ priklausantis turtas – tiek materialus, tiek nematerialus – yra skirtas padėti darbuotojams siekti įmonės tikslų.

„Linde“ siekia sukurti saugias darbo vietas visiems darbuotojams bei skatinti juos dirbti entuziastingai ir su pasididžiavimu, kad jie jaustųsi vertinami ir įkvepiami siekti bendrų tikslų. „Linde“, vadovaudamasi geros valios principu ir neperžengdama įstatymų nustatytų ribų, visuomet bendradarbiaus su profesinėmis sąjungomis, darbo santykius reglamentuojančiomis tarybomis bei kitomis institucijomis, kurias bendrai išsirinks visi darbuotojai jų interesams atstovauti.

6.

Bendravimas su mūsų darbuotojais

6.1 Interesų konfliktas

Problema

- Vengti situacijų ar valdyti situacijas, kuriose kiti darbuotojų interesai gali paveikti jų gebėjimą priimti nešališkus sprendimus įmonės vardu.
- Interesų konfliktas iškelia abejones dėl priimtų verslo sprendimų kokybės bei asmens, priimančio šiuos sprendimus, integralumo/sąžiningumo.

Kryptis

- Privalu visuomet vengti interesų konfliktų ar net jų užuomazgų.
- Jei konflikto išvengti nepavyksta, privalu jį atidžiai išnagrinėti, išspręsti bei valdyti.
- Visi darbuotojai privalo pranešti savo vadovui apie bet kokį galimą ar realų konfliktą. Taip pat jie privalo kartu su vadovu aptarti, dokumentuoti bei valdyti šiuos konfliktus.

PAVYZDYS // Jūs įpusėjote projektą dėl naujo „Linde“ grupės objekto statybos savo šalyje. Paskutinę minutę rangovas atsisako vykdyti darbus, o jie tokie sudėtingi, kad prireiktų mėnesių surasti kitą rangovą. Jūsų pusbroliui priklauso įmonė, kuri galėtų nedelsdama imtis darbo. Ar galite samdyti savo pusbrolio įmonę šiems darbams vykdyti?

→ Jei jūs nusamdytumėte savo pusbrolio įmonę darbams vykdyti, galėtumėte paaiškinti, kad jus paveikė šeima ir todėl patikėjote jos nariui visą darbą. Turėtumėte pasakyti savo tiesioginiam vadovui apie savo pusbrolio įmonę ir pasiprašyti būti nušalintas nuo sprendimo dėl naujojo rangovo samdos. Tokiu būdu įmonė galėtų susidaryti nešališką požiūrį ir priimti teigiamą ar neigiamą sprendimą dėl jūsų pusbroliui priklausančios įmonės samdymo. Taip išvengiama interesų konflikto.

6.2 Kyšininkavimas

Problema

- Kyšis – tai tiesiogiai ar netiesiogiai teikiama ar gaunama vertinga dovana, siekiant paskatinti kyšį gavusį asmenį suteikti vienokias ar kitokias privilegijas ar paveikti sprendimus. Kyšininkavimas – tai prieštaraujantis sąžiningumo ir integralumo principams veiksmas.

Kryptis

- „Linde“ netoleruos jokios formos kyšininkavimo.
- Darbuotojams draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti ar priimti kyšį bet kokia forma.
- Trečiosioms šalims, veikiančioms „Linde“ vardu, yra draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti ar priimti kyšius.

PAVYZDYS // Jūs tvarkote potencialaus naujo „Linde“ kliento paskyrą ir klientas paprašo jūsų padidinti jam teikiamo pasiūlymo kainą 100 000 eurų. Tuomet jis paprašo, kad jums gavus apmokėjimą, pervestumėte šiuos 100 000 eurų į nurodytą banko, esančio Kaimanų salose, sąskaitą. Jūs pergyvenate, kad jei atsisakysite tai padaryti, klientas nesudarys su jumis sutarties. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Jūs turėtumėte mandagiai paaiškinti, kad toks veiksmas prieštarauja „Linde“ Etikos kodeksui, kadangi jis traktuojamas kaip kyšis ir pažeidžia įstatymus.

PAVYZDYS // Jūs dirbate pirkimų skyriuje, kuris atsakingas už biuro aprūpinimą visomis būtinomis reikmėmis. Įmonės, iš kurios dažniausiai perkate, pardavimų atstovas pasiūlo jums vokelį su 100 JAV dolerių, taip norėdamas parodyti, kad vertina jūsų lojalumą jo įmonei. Jūs nesate tikras, ar priimti vokelį, ar ne. Ką turėtumėte daryti tokioje situacijoje?

→ Jūs turėtumėte mandagiai atsisakyti vokelio. Tai akivaizdus kyšis, kuris pažeidžia įstatymus bei „Linde“ Etikos kodeksą.

6.3 Dovanos ir pramogos

Problema

- Dovanų teikimas ar jų gavimas, taip pat bendrų pramogų organizavimas gali paskatinti savitarpio supratimą bei geranorišką bendravimą kasdienėje veikloje.
- Tačiau tai taip pat gali iškreipti kitų pasitikėjimą, jei netinkamai valdoma darbo sprendimais bei „Linde“ grupės vadovybės nutarimais.
- Dovanos ar pramogos gali pasirodyti netinkama priemone kitoms interesų grupėms.

Kryptis

- Dovanų bei pramogų politika gali būti priimta ir taikoma tik jūsų įmonei, skyriui ar regionui. Turėtumėte susipažinti su tokia politika ir ją vadovautis visais su dovanų teikimu ar pramogų organizavimu susijusiais atvejais.

PAVYZDYS // Norėtumėte įteikti vardinę dovaną klientui Kinijoje Naujųjų metų proga. Pagal kinų tradicijas, turėtumėte įteikti piniginę sumą raudoname vokelyje. Ar galite įteikti tokią dovaną?

→ Paprastai grynujų pinigų sumos įteikimas valstybės tarnautojui būtų traktuojamas kaip kyšis, pažeidžiantis įstatymus bei „Linde“ grupės Etikos kodeksą. Prieš teikdami piniginę dovaną, net jei ji nėra skirta valstybės tarnautojui, privalote įsitikinti, kad tokia dovana neprieštarauja jūsų įmonėje ar skyriuje galiojančios dovanų bei pramogų politikos nuostatomis. Jei peržiūrėję politikos nuostatas vis dar abejojate, turėtumėte pasitarti su savo vadovu.

6.4 Duomenų apsauga

Problema

- Įstatymai reglamentuoja būdus, kaip įmonės privalo rinkti, naudoti bei atskleisti darbuotojų, klientų, tiekėjų bei kitų trečiųjų šalių asmens duomenis.
- Pažeidus šiuos įstatymus, ypač Europos Sąjungos šalyse, taikomos itin griežtos baudžiamosios sankcijos.

Kryptis

- „Linde“ yra įsipareigojusi saugoti jos darbuotojų, klientų, tiekėjų bei kitų asmenų asmens duomenis.
- „Linde“ rinks, kaupis, apdoros, naudos ir laikys tik tuos asmens duomenis, kurie būtini efektyviai „Linde“ veiklai plėtoti ar kurių reikalauja įstatymai.

PAVYZDYS // Jūs baigiate didelės duomenų bazės, kurioje saugoma asmeninė klientų informacija, perdavimo procesą kviestiniam tiekėjui, tvarkysiančiam šią duomenų bazę. Kolega prasitaria, kad perduodami tokį didžiulį kiekį asmens duomenų kitai įmonei, galite susidurti su tam tikrais sunkumais, susijusiais su asmens duomenų apsauga. Jūs nenorėtumėte atidėti perdavimo proceso. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Asmens duomenų perdavimas trečiajai šaliai turi būti vykdomas itin kruopščiai ir atsargiai. „Linde“ grupė privalo vadovautis duomenų apsaugos reikalavimais ir įstatymais, reglamentuojančiais tokių duomenų perdavimą. Nesvarbu, kuriam laikui bus atidėtas perdavimo procesas. Jūs privalote pasitarti su juridiniu skyriumi, taip užtikrindami, kad su klientų duomenimis bus elgiamasi tinkamai ir jie bus saugūs perkėlimo proceso metu.

6.5 Sauga, sveikatos apsauga, aplinkosauga ir kokybė (SHEQ)

Problema

- Mūsų vizija: „Mes, dirbantieji „Linde“ grupėje, nenorime pakenkti nei žmonėms, nei aplinkai“.
- Sauga, sveikatos apsauga, aplinkos tausojimas bei kokybė – tai būtinosios bet kokios „Linde“ veiklos sąlygos.
- Mes visi prisiimame asmeninę atsakomybę už SHEQ.
- Visų lygių vadovai savo elgesiu rodo akivaizdų pavyzdį.
- Įmonės gairės yra aprašytos „Linde“ grupės SHEQ politikoje.

Kryptis

- „Linde“ yra įsipareigojusi kurti ir valdyti saugią bei nekenksmingą darbo aplinką.
- Didesnio prioriteto už saugą, sveikatos apsaugą bei mūsų darbuotojų, klientų, tiekėjų ir vietos bendruomenių saugumą nėra.
- Nuoseklus ir tinkamas elgesys bei nuolat vykstantis tobulėjimas šiose srityse – tai pagrindiniai mūsų įmonės tikslai, tapę neatsiejama visų verslo procesų bei programų dalimi.

PAVYZDYS // Jūsų paprašė atlikti užduotį, kuri reikalauja asmens apsaugos priemonių. Jūs palikote savo asmens apsaugos priemones (PPE) kitame pastate, o užduotis tokia nedidelė, kad jos vykdymas užtruktų daug trumpiau nei lakstymas į kitą pastatą dėl asmens apsaugos priemonių. Ką turėtumėte daryti?

→ Privalote visuomet dėvėti asmens apsaugos priemones, nepaisydami to, ar jums patogiu, ar ne. SHEQ – tai bekompromis elgesys visą laiką.

6.6 Žmogaus teisės

Problema

- Jungtinių Tautų Generalinė asamblėja priėmė ir paskelbė Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Pagrindinius šio tarptautinio dokumento, apibrėžiančio žmogaus teises, principus perėmė dauguma valstybių. Jame atspindimi visuomenės bei tarptautiniai lūkesčiai.
- Kalbama apie šiuos principus:
  - žmogaus teisės turi būti gerbiamos (1 straipsnis);
  - draudžiama diskriminacija ir priekabiavimas (2 straipsnis);
  - teisė į privatumą (3 straipsnis);
  - draudžiama vergovė (4 straipsnis);
  - taikių susibūrimų ir draugijų laisvė (20 straipsnis);
  - teisė į sąžiningą atlygį už darbą (23 straipsnis).

Kryptis

- „Linde“ palaiko žmogaus teisių gynimą bei apsaugą.

PAVYZDYS // Jūs sužinote, kad tiekėjas naudojami vaikų darbu, gamindamas detalę gaminiui, kurį parduoda „Linde“ grupė. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Susisiekite su grupės pirkimų skyriumi ir informuokite jį apie tokią situaciją. Šis skyrius atliks nuodugnų incidento tyrimą.

6.7 Bendravimas tarpusavyje

Problema

- „Linde“ yra visame pasaulyje veiklą vykdananti bendrovė, turinti apie 63 500 darbuotojų, dirbančių daugiau nei 100-te šalių visame pasaulyje.
- „Linde“ stiprioji pusė – jos žmonių įvairovė.
- Įstatymai ir reikalavimai reglamentuoja „Linde“ elgesio normas su savo darbuotojais visose šalyse, kuriose „Linde“ plėtoja savo veiklą.

Kryptis

- „Linde“ yra įsipareigojusi kurti ir puoselėti tokias darbo vietas, kurios būtų saugios ir paremtos sąžiningo darbo principais.
- „Linde“ gerbs visų savo darbuotojų teises ir orumą.
- „Linde“ tiki, kad kiekvienas darbuotojas turi teisę į sąžiningą elgesį, mandagumą bei pagarbą.
- „Linde“ netoleruos neteisėtos diskriminacijos, išnaudojimo ar priekabiavimo, pasireiškiančio bet kokia forma.

PAVYZDYS // Jūs norite priimti į darbą asmenį, kurio pareigos apima keliones į įvairias šalis. Geriausiai pasirodęs, jūsų manymu, kandidatas – moteris. Jums žinoma, kad kai kuriuose šalyse vyrai verslininkai nemėgsta turėti reikalų su verslo moterimis, o tai galėtų neigiamai paveikti „Linde“ veiklos rezultatus. Ką turėtumėte daryti tokioje situacijoje?

→ Negalite atmesti geriausios kandidatūros vien todėl, kad ji moteris. Šis veiksmas pažeistų galiojančius įstatymus bei „Linde“ Etikos kodeksą. „Linde“ visuomet ieškos geriausių kandidatų į esamas laisvas darbo vietas.

„Linde“ yra įsipareigojusi veikti praktiškai, konstruktyviai ir teigiamai bendruomenėse, kurių teritorijose ji plėtoja savo veiklą.

7.

Ryšiai su bendruomenėmis ir visuomene

7.1 Korporacijos atsakomybė

Problema

- „Linde“ korporacijos atsakomybės filosofija remiasi įmonės vizija, vertybėmis ir principais: elgtis ir veikti atsakingai kitų žmonių, bendruomenių bei aplinkos atžvilgiu.
- „Linde“ vadovaujasi aiškia korporacijos atsakomybės strategija.
- „Linde“ veikia atsakingai ir kitų interesų grupių atžvilgiu bet kurioje regiono įmonėje bei bet kuriame padalinyje visame pasaulyje.

Kryptis

- „Linde“ yra įsipareigojusi kurti tokias technologijas bei produktus, kurie apjungtų klientų gaunamą naudą su tvarumu.
- Mes aktyviai remiame švietimo ir tyrimo projektus, susijusius su pagrindinėmis mūsų veiklos sritimis.
- Mes esame atskaitingi savo interesų grupėms ir teikiame reguliarias ataskaitas apie korporacijos atsakomybę.

PAVYZDYS // Su jumis susisieks potencialus klientas, prašantis jūsų informacijos apie „Linde“ korporacijos atsakomybės vertinimą. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?

→ Susisiekite su grupės korporacijos atsakomybės skyriumi.

7.2 Politinė veikla

Problema

- Kai kuriose šalyse įstatymai griežtai riboja įmonių teikiamą finansinę paramą politinėms partijoms ir kandidatams.
- Pažeidusiems įstatymus asmenims gresia griežtos baudmės, įskaitant baudas ir įkalinimą.

Kryptis

- „Linde“ darbuotojams draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai teikti finansinę paramą kandidatams, valstybės pareigūnams ar politinėms partijoms „Linde“ vardu, jei nėra gautas raštiškas atitinkamo lygio vadovybės leidimas.

PAVYZDYS // Jūs pakviestas dalyvauti lėšų, kurios bus skirtos vietiniam politikui, rinkimo vakarieneje. Bilietas jums kainuos nemenką sumą. Ką turėtumėte daryti tokiu atveju?
→ Jūsų apsilankymas vakarieneje gali būti traktuojamas kaip „Linde“ grupės parama vietiniam politikui. Privalote viską gerai apsvarstyti prieš priimdami tokį kvietimą bei pasitarti su savo vadovu prieš mokėdami už bilietą.

Išleido

Linde AG

Klosterhofstrasse 1

80331 Miunchenas

Vokietija

Telefonas +49.89.35757-01

Faksas +49.89.35757-1075

www.linde.com

Miunchenas, 2014 m. gegužės mėn.